

HEKİMLER
TALEP EDİYOR

ÇALIŞMA
KOŞULLARININ
İYİLEŞTİRİLMESİ

Birleşmiş Milletler, 2012 yılındaki Genel Kurulu'nda, evrensel sağlık için "yeterli, donanımlı, iyi eğitilmiş ve motive edilmiş sağlık insan gücü" gereksinimi olduğunu kararlaştırmıştır.

Nitelikli bir sağlık hizmeti üretmenin en temel bileşenlerinden biri, olumlu bir çalışma ortamının sağlanmasıdır. Olumlu iş ortamı için; mesleki bağımsızlık, iş yükünün insancıl düzenlenmesi, takdir edilmek, mesleki sağlık ve güvenliğin sağlanması, fırsat eşitliği, örgütlenme özgürlüğü, çalışma ortamının demokratikleştirilmesi, işin yürütülmesinde temsiliyet sağlanmalıdır.

Mesleki gelişimin desteklenmesi, sosyal haklar ve içsel ödüller de teşvik mekanizmaları içinde düzenlenmelidir.

Teşvik sistemi, sağlık çalışanlarının gereksinim ve tercihlerini yansıtmalı, iyi tasarlanmalı, adil, eşitlikçi ve saydam olmalıdır.

Belirtilen bileşenlerden yoksun ve sadece finansal teşvikleri içeren bir yaklaşım yeterli değildir. Kaldı ki, finansal teşviklerin ülkemizde indirgendliği "performansa göre ödeme" tek başına bir teşvik niteliği taşımadığı gibi, çalışma barışını bozması, sağlık ve eğitim hizmetinin niteliğini olumsuz etkilemesi, emekliliğe yansımaması, güvencesiz bir ödeme sistemi olması nedeniyle uzun erimde yıkıcı etkilere sahiptir.

Türk Tabipleri Birliği (TTB), Türkiye'de daha iyi ve nitelikli bir hekimlik ortamının sağlanması için çabalarını sürdürmekte ve bu amaçla çeşitli yasal düzenlemelerin yapılmasını talep etmektedir. Bu taleplerinin bir gereği olarak da başta özlük hakları, çalışma koşulları ve sağlıkta şiddet olmak üzere çeşitli konularda yasa tasarıları hazırlamakta ve ilgili mercilerle paylaşmaktadır. Bu kapsamda özlük hakları ve çalışma koşulları ile ilgili TTB tarafından bir yasa taslağı hazırlanmıştır. Toplumsal güvence için, yasa önerimizde yer alan; mesleki bağımsızlık, iş yükünün insancıl düzenlenmesi, mesleki sağlık ve güvenliğin sağlanması, fırsat eşitliği, örgütlenme özgürlüğü, çalışma ortamının demokratikleştirilmesi, emekliliğe yansıyan güvenceli ücret, mesleki gelişim hakkı ile azaltılmış çalışma sürelerine ilişkin taleplerimiz karşılanmalıdır. Bu konudaki taleplerimizi Sağlık Bakanlığı ve kamuoyu ile paylaşıyoruz.

A) Güvenceli Çalışma

Güvenceli çalışma hakkı, iyi hekimlik uygulamaları ve nitelikli sağlık hizmetlerinin sunulabilmesi için gereken zemini oluşturur. Özellikle OHAL ile birlikte güvenceli çalışma hakkımızın olmadığı, haksız ve hukuksuz işten atılmaların yaşandığı bir dönem geçiriyoruz.

TTB, kamu ve özel ayrımı gözetmeksizin hekimlerin güvenceli çalışma haklarının sağlanmasını öncelikli kabul eder.

OHAL dönemi bir an önce sonlandırılmalı; OHAL sürecinde Kanun Hükmünde Kararnamelerle işlerinden atılan binlerce hekim görevlerine iade edilmeli ve adil yargılanma hakkı sağlanmalıdır.

B) Çalışma Süreleri

Haftalık çalışma süresi, fazla mesailer ve nöbetler de içinde olmak üzere, 48 saati aşmamalı, kamu sağlık kuruluşlarında günlük, haftalık ve aylık fazla çalışma süresi üst sınırı getirilmelidir. Asistan hekimleri için, nöbetler sırasında eğitim alma durumlarını da gözeterek haftalık fazla çalışma üst sınırı 56 saati geçmemelidir.

C) Çalışma Ortamları

Sağlık hizmetlerinin ticarileşmesi ve kadrolaşma politikaları hekimlerin ve sağlık çalışanlarının yalnızlaşmalarına yol açmıştır. Sağlık kurumlarında hekimler ve sağlık çalışanları birçok tehlike ve riskle karşı karşıya kalmakta, çalışma ortamları nedeniyle hastalanmakta ve iş kazası geçirmektedirler. Çalışma ortamlarımızın insana yakışır olması için; her kurumda gerekli fiziksel düzenlemeler (dinlenme odaları, temizlik ve bakım için çalışanlara özel tuvaletler vb) yapılmalı, bu kurumlarda işçi sağlığı ve iş güvenliği açısından gerekli önlemler alınmalı, yönetim demokratikleştirilmeli, alınan kararlarda çalışanların katkı ve katılımı sağlanmalı, sağlık kurumlarının sosyal olanakları (çalışanların çocukları için kreş, servis vb.) artırılmalıdır.

D) Eğitim

Mezuniyet öncesi ve sonrası eğitim veren kurumlarda iş; öncelikle eğitim, daha sonra araştırma ve en son olarak sağlık hizmeti sıralamasıyla tanımlanmalıdır.

E) Hasta Hakları

Hasta hakları, hastaların gereksinim duydukları sağlık hizmetlerine ulaşabilmeleri, bunun önündeki engellerin kaldırılmasına odaklı olarak yürütülmelidir. Bugün olduğu gibi, sağlık çalışanları üzerinde baskı yaratmak amacıyla kullanılmamalıdır. Hasta hakları kurulları bağımsız biçimde yapılmalı; sağlık çalışanlarının ve onların meslek örgütlerinin temsilcilerine yer verilmelidir. Kurulların çalışmaları, hak ihlallerinin nedenlerinin saptanması ve ortadan kaldırılmasına odaklanmalıdır.

F) Sağlık Politikaları

Sağlık politikaları yalnızca Sağlık Bakanlığı ve devlet otoriteleri tarafından değil, uzmanlık dernekleri, sağlık çalışanlarının sendikaları, meslek örgütleri ve TTB'nin katkıları ile belirlenmelidir.

G) Performans Değerlendirmesi

Değerlendirmelerde amaçlanan, çalışanlar arasında rekabet yaratarak hizmeti sayısal olarak artırmak değil, sunulan hizmetin niteliğini iyileştirmek için geriye dönük geri bildirim sağlamak olmalıdır. Ödüllendirme ücret ile değil, diğer teşvik mekanizmaları kullanılarak sağlanmalıdır.

Eğer ek ödeme sistemi mutlaka uygulanacak ise, kişinin bilgi ve becerisi, eğitim faaliyetleri dikkate alınmalıdır. Gelirin önemli kısmı sabit ve emekliliğe yansıyan ücretten oluşmalı, ek ödemenin oranı beşte biri aşmamalıdır. Ek ödemeler; uzmanlık dernekleri, tabip odası, sendika, hastane idaresi, ilgili dal hekimleri ve hastaların temsilcilerinden oluşan bir heyetin belirleyeceği ölçütler üzerinden yapılmalıdır.

H) Ücretlendirme

Ücretin belirlenmesi tartışması; mesleki bağımsızlık, insanca yaşayacak çalışma şartları, nitelikli çalışma ihtiyaçlarının dışında düşünülemez. Ek ödeme sisteminden vazgeçilmelidir. Emekliliğe yansıyacak, güvenceli, görev tanımına, liyakat ve kariyere uygun bir ücretlendirme politikası izlenmelidir. Aşağıda hekimlerin mevcut ücretleri yer almakta ve devamında TTB'nin daha önce yürüttüğü çalışmalar da dikkate alınarak net ücret önerileri paylaşılmaktadır.

1. Emekli Hekimler

Kamudan emekli hekimlerin ücretleri aylık sınırının biraz üzerinde yoksulluk sınırının ise oldukça altındadır. SSK ve Bağkur'dan emekli hekim maaşlarının ortalaması ise daha da düşüktür.

Tabip ve uzman tabiplerin emekli ücretlerinin yoksulluk sınırının üzerine ivedilikle çıkarılması acil taleplerimizdendir.

EMEKLİ HEKİMLER İÇİN ÜCRET ÖNERİLERİ

UNVAN	ÖNERİLEN ÜCRET
Tabip/Uzman Tabip	6.270,20 TL
Prof.	8.327,83 TL

2. Kamu Kuruluşlarında Çalışan Hekimlere Yönelik TTB Ücret Önerileri

TTB olarak, hekimlerin insancıl bir ücretlendirme yöntemiyle tek işte çalışarak insanca yaşama yetecek, emekliliğine yansıyan bir ücreti elde etmeleri gerektiğini düşünüyor ve öneriyoruz. Hekimlerin ücretlerinde artış; aylıklarında temel ücret kalemlerini oluşturan ek gösterge, özel hizmet tazminatı gibi

kalemlerde artış ve makam tazminatından yararlandırılmaları yoluyla sağlanabilecektir. Anılan kalemlerde yapılacak yasa düzenlemeleri ile hekimlerin alması gereken net ücretlerin aşağıda yer aldığı gibi olmasını önermekteyiz.

2.a. Sağlık Bakanlığına Bağlı Kuruluşlarda Çalışan Hekimler

Sağlık kuruluşlarında çalışan hekimlerin ücretleri, çalıştıkları kurum ve kuruluşlara göre değişmektedir. Sağlık Bakanlığı'nda çalışan hekimler için 5 farklı unvanla çalışma söz konusudur.

Bu gruptaki hekimlerin temel ücret kalemlerini aylık, ek gösterge aylığı, taban aylık, kıdem aylığı, yan ödeme, özel hizmet tazminatı oluşturmaktadır. Bunun dışında 209 sayılı Yasa'nın Ek 3. Maddesi uyarınca ödenen sabit döner sermaye ek ödemesi ve 375 sayılı KHK'nın Ek 9. Maddesi uyarınca ödenen ek ödeme de ücret hesabında dikkate alınmaktadır. Ancak 209 sayılı Yasa uyarınca ödenen sabit döner sermaye ek ödemeleri üzerinden hesaplanan emeklilik primlerinin tamamını hekimler kendisi ödemekte, devlet payı bulunmamaktadır.

SAĞLIK BAKANLIĞI'NDA ÇALIŞAN HEKİMLER İÇİN ÜCRET ÖNERİLERİ

UNVAN	ÖNERİLEN ÜCRET
Eğitim Görevlisi (1/4)	14.205,67 TL
Uzman Tabip (1/4)	12.348,59 TL
Tabip (1/3)	11.424,12 TL
Asistan Tabip (7/2)	9.684,37 TL
Tabip (8/3)	9.226,90 TL

2.b. Tıp Fakültelerinde Çalışan Hekimler

Kamu üniversitelerinin tıp fakültelerinde çalışan hekimlerin ücretlerindeki gelir kalemlerini; aylık, ek gösterge aylığı, taban aylık, kıdem aylığı, üniversite ödeneği, yükseköğretim tazminatı, dil tazminatı oluşturmaktadır. Ayrıca, eğitim-öğretim faaliyetlerine katılan hekimlerin ücret kalemlerinde eğitim-öğretim ödeneği de yer almaktadır. Bunun dışında profesör unvanlı hekimlere makam tazminatı ve temsil tazminatı ödenmektedir.

Vakıf üniversitelerine bağlı tıp fakültelerinde ise ücretler bütünüyle iş sözleşmesine bırakılmıştır. Bu nedenle fakülteler arasında, hatta aynı fakülte içindeki öğretim üyeleri arasında farklı ücretler ödenmektedir. TTB, hekimler nerede çalışırsa çalışsın, mesleki bağımsızlık başta olmak üzere ücretlerin ve ödeme biçimlerinin hekimlik ve eğitici görevlerinin gereklerine uygun olması gerektiğini, bunu güvence altına alan düzenlemeler yapılmasını özellikle belirtmektedir.

TIP FAKÜLTELERİNDE ÇALIŞAN HEKİMLER İÇİN ÜCRET ÖNERİLERİ

UNVAN	ÖNERİLEN ÜCRET
Profesör	15.678,09 TL
Doç.	14.232,81 TL
Yrd. Doç	12.538,72 TL
Asistan Tabip	9.684,37 TL

2.c. Kurum Hekimleri

Kamuda çalışan bir diğer grup ise kurum hekimleridir. Farklı kurumlarda farklı ücret bileşenleri olmakla birlikte kurum hekimlerinin aylık kalemleri içinde, aylık, ek gösterge aylığı, taban aylık, kıdem aylığı, yan ödeme, özel hizmet tazminatı yer almaktadır. Bunun dışında kurum hekimlerine 375 sayılı KHK'nın Ek 9. Maddesi uyarınca ek ödeme yapılmaktadır.

KURUM HEKİMLERİ İÇİN ÜCRET ÖNERİSİ

UNVAN	ÖNERİLEN ÜCRET
Tabip (1/4)	11.424,12 TL

2.d. Aile Hekimleri

TTB, aile hekimliği yönünden Sağlık Bakanlığı'nın tek taraflı olarak belirlediği koşullarda sözleşmeli çalışma ilişkisinin ve mevcut ücret ödeme yönteminin değiştirilmesini talep etmektedir. Aile hekimlerinin iş güvencesi içeren, mesleki bağımsızlığının korunduğu, kamu çalışanı statüsünde bir birinci basamak sağlık hizmet çalışanı olmasını ve aile hekimlerine diğer kamu çalışanı hekimlerde olduğu gibi emekliliğe yansıyan güvenceli bir ücret ödeme sisteminin uygulanmasını önermektedir.

AİLE HEKİMLERİ İÇİN ÜCRET ÖNERİSİ

UNVAN	ÖNERİLEN ÜCRET
Tabip (1/4)	11.424,12 TL

3. Özel Sağlık Kuruluşlarında Çalışan Hekimler

Bugün özel sağlık kuruluşlarında çalışan hekimler iş güvencesinden yoksun bir biçimde, her an iş akdine son verilmesi endişesi ile çalışmaktadır. Özel sağlık kuruluşlarında çalışan hekimlerin gerçek ücretleri yerine düşük ücretler üzerinden sosyal güvenlikleri sağlanmaktadır. Hekimler, bağımlı çalışan olmasına rağmen serbest çalışan hekim gibi şirket kurup, fatura kesmeye

zorlanmaktadır. Güvencesiz ve daha çok çalışıp daha çok sağlık hizmeti vermeye odaklı ücret ödeme biçimleri uygulanmaktadır. Bu koşullar hekimlerin mesleki özerkliğini, sağlık hizmetinin niteliğini ciddi bir biçimde tehdit etmektedir.

Ücret iş sözleşmesi ile taraflar arasında belirlendiği için, özel sağlık kuruluşlarında bağımlı çalışan üyelerimiz adına ayrıca bir ücret düzenlemesi talebinde bulunulamamaktadır. Bununla birlikte kamuda belirlenen ücretler, özel sağlık kuruluşlarında çalışan hekimlerin ücretleri için de bir temel oluşturmaktadır. İnsancıl çalışma koşulları, mesleki özerklik ve mesleki gelişim olanaklarının sağlanması, sendikal örgütlenme özgürlüğü ve iş güvencesini sağlayıcı düzenlemeler, bu alanda da takipçisi olacağımız temel taleplerimizdir.

4. İşyeri Hekimleri

İşyeri hekimleri, ülkemizin en temel sorunlarından biri olan iş cinayetlerini, iş kazalarını ve meslek hastalıklarını önleyebilecek mesleki personelden biridir. Ancak, işverene karşı mesleki özerkliği, iş güvencesi ve ücret güvencesi bulunmamaktadır. TTB'nin işyeri hekimleri yönünden ivedi talebi, belirlemiş olduğu asgari ücretin işverenler açısından bağlayıcı olması ve işyeri hekimlerinin mesleğin gereklerine uygun davranabilmelerini güvence altına alan, iş güvencesini sağlayıcı yasal düzenlemelerin yapılmasıdır.

İşyeri hekimlerinin; OSGB'ler aracılığıyla engellenen mesleki bağımsızlıklarının koşulsuz sağlanması, tabip odası üyesi olmaları, gerek mesleki bağımsızlık ilkesi gerekse nitelikli işçi sağlığı ve güvenliği hizmetleri açısından öncelikli taleplerimizdendir.

14 MART'TA 4 TALEBİMİZ VAR

1

HAKSIZ HUKUKSUZ İHRAÇ EDİLENLER
GÖREVLERİNE İADE EDİLSİN

2

HASTAYA YETERLİ SÜRE

3

ÇALIŞIRKEN VE EMEKLİLİKTE
İNSANCA ÜCRET

4

SAĞLIKTAKİ ŞİDDET SONA ERSİN

